

MINISTERIE VAN UNIEZ EN OVERZ RIJKSD

Afd. ....

'S-GRAVENHAGE, de 24 Januari 1951

No. ....

Fotocopie nr: 35108.

CODETELEGRAM

FO

Bestemd voor: 1) DJAKARTA, 2) PARAMARIBO, 3) WILLEMSTAD, 4) HOLLANDIA

Afkomstig van: MIN VAN UNIEZ EN OVERZ RIJKSD

Volgnummer:

Ref. nummer:

3249

GEHEIM

De debatten, welke in de Kamer werden gehouden inzake het probleem Nieuw Guinea, waren voor een deel aan de zaak zelve gewijd, doch voor een ander deel door de fracties der AR en VVD gericht op een kabinetscrisis. Deze partijen, door twee snipperpartijen gesteund, beschikken in het parlement in totaal over 24 zetels. Derhalve kunnen zij op zich het Kabinet niet verslaan door een kamervotum. De Heer Oud, de fractieleider van de VVD, beseft echter zeer wel, dat de positie van Minister Stikker voor deze persoonlijk onhoudbaar wordt, wanneer de gehele fractie van de partij waartoe hij behoort, het vertrouwen in de Regering opzegt. Dat nu is gisteren gebeurd. Na een scherpe rede diende de Heer Oud aanvankelijk een motie in, welke slechts van teleurstelling over het gevoerde beleid gewaagde. Romme poogde aan deze motie een milde strekking toe te kennen, waarop de Heer Oud echter verklaarde, dat de motie wel degelijk als een motie van afkeuring was bedoeld. Deze verklaring kwam diep in de nacht van Dinsdag op Weensdag aan het slot van een emotioneel debat. Minister Stikker legde daarop de verklaring af, dat het voor hem onmogelijk was te blijven zitten in het Kabinet, als zijn gehele fractie een beleid, waarbij hij persoonlijk nauw betrokken was, met zulk een uiting van wantrouwen tegenover de Regering afkeurde. Hij zeide, dat hij als Minister van Buitenlandse Zaken op grond van de hem ten dienste staande gegevens een eigen verantwoordelijkheid had, gegrond op eigen overtuiging, los van het oordeel van de fractie. Daaraan voegde hij toe, dat een kabinetscrisis op dit ogenblik door hem onverantwoord werd geacht, te meer, omdat niemand kon aangeven in welke zin deze crisis opgelost zou moeten worden.

De Kamer ging daarna uiteen om vanmiddag om één uur over de ingediende moties te stemmen.

De eerst ingediende motie is die van de Heer Schouten. Deze spreekt uit, dat de soevereiniteit over Nieuw Guinea bij Nederland behoort te blijven totdat de bevolking zelf zal kunnen beslissen en dat de voorstellen, gedaan door de Nederlandse Delegatie, niet aanvaardbaar zijn. Deze motie werd met 60 tegen 32 stemmen verworpen. Vóór deze motie stemden ook enkele leden

-2-

Ter bevulling van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Klappapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

Handtekening of paraaf:

CODETELEGRAM

van de CHU, ofschoon deze bepaald geen kabinetscrisis wensten.

Daarop volgde de motie-Oud. De Heer Oud verkreeg het woord, zeide dat het Kabinet vermoeid was, dat hij veel grieven tegen het Kabinet had, ook omdat het geen krashtig defensiebeleid wenste, zwichtte voor de druk van vakverenigingen en de bevolking niet van de noodzaak om in de civiele sector te bezuinigen kon overtuigen. Hij verklaarde, dat hij voor Minister Stikker in het algemeen grote waardering had en dat hij hem gaarne spoedig in een nieuw Kabinet zou willen terugzien.

De Minister President zeide, dat deze verklaring van de Heer Oud plotseling allerlei vraagstukken te berde bracht, waarover in het verleden gedebatteerd was, doch die thans niet besproken konden worden, dat deze verklaring van de Heer Oud daarom onwaardig was en dat hij met klem protesteerde tegen de door de Heer Oud tot het Kabinet gerichte kwalificaties en beschuldigingen. De motie-Oud, in stemming gebracht, werd met 66 tegen 26 stemmen verworpen. Alle aanwezige leden van de VVD hadden vóór deze motie gestemd.

Verder kwam nog in behandeling een motie-Tilanus, die uitdrukking gaf aan het standpunt, dat Indonesië geen recht heeft op Nieuw-Guinea en dat het uitgangspunt van de Nederlandse Regering onverkort gehandhaafd moest blijven, zodat de Nederlandse voorstellen ter conferentie afgekeurd werden. Deze motie, die niet was bedoeld als een motie van wantrouwen, werd eveneens verworpen met grote meerderheid.

Een motie van de communisten, gericht op vernietiging van de RTC-overeenkomst en gericht tegen de Regering Sukarno, kreeg slechts de stemmen van de communisten.

De Minister-President verklaarde na deze stemmingen, dat Minister Stikker zijn ontslag zou aanvragen en dat het Kabinet zich over de gevolgen daarvan zou moeten beraden, weshalve hij schorsing vroeg van alle werkzaamheden der Kamer voor zover de Regering daarbij was betrokken. Het beraad vond terstond plaats. Besloten werd, dat het Kabinet zijn demissie zal aanbieden. Dit besluit is hedenmiddag ter kennis gebracht van HM de Koningin.

Ik zal U blijven inlichten over het verder verloop van zaken.

Alleen voor Paramaribo en Willemstad:

Hieraan wordt door Minister Goetzen toegevoegd, dat zijn voorgenomen reis in verband met het bovenstaande voorshands opgeschort werd.

VAN MAARSEVEEN 1) 459 3) 56
2) 52 4) 216.

Kz/AC.

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Klaspapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

Handtekening of paraaf:
Z/vdv.